

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi
Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

IV. De Christo Passo. &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

Quibus libuerit, indicium facio, unde compendio requirant.

II. HÆRESIARCH. Origenes, lib. I. Periachon c. 8. to. 4. teste S. Hier. epist. ad Auitum, ab illa quondam, in cæteris, hæresi infamis damnatusq; fu;it; quod dicit: *Esse in inferno, nil aliud esse, quam nescire timere Deum.* Cuius similia monstra configuntur Bzouius an. 397 §. 1. & an. 538. §. 5.

LUTHERO-CALVINISTAS ipsum idem per uicaciter declamat, ut cælum à blasphemis eorum vocibus exhorrescere videatur; compendio collectum reperies in meo *Lutherio-cal.* q. 51. & 57. vbi porrò assignata alia accipies loca, quibus illud luculentius enarramus.

PAPISTA. Multa sunt ac varia, quæ de inferis Pagina Sacra prodit, Sancti que Patres confirmant, ac prædicta Ecclesia profunda, quæ altissime Scholastici perrimantur: qualia sunt: An Quid, Vbi, qualis sit infernus? Qui, quales, quanti inferi? Quæ, quales, quantæ, quam variae pœnæ? Harum quis timor, quæ necessitas, qui crucianus modus Pœnarum quæ virga, calices, mallei, ignes, tenebrae, famæ, sitis, frigora, flægra, furia, linguarum commasticationes. &c.

Quæ pœna sensus, quæ damni; quæ talium æternatio, iustitia, infelicitas, &c.

Hæc inquam ad unum referre ac interpretari Numen iratum, ad Metum conscientiarum; hoc opus, hic labores foret, isque nouus Dis, Orcique Magister, tale qui vel attentat. Planus necesse est, nouos Originistas Lutherocalvinianos consequenter fingere, & prædicta suo cum errore proposito conciliare. Ex quo quantam S. Scriptum Orciloquis & pœnicrepis sint confusio nem, omniumque perturbationem, ac euersionem Bibliorum illaturi, nemo

IV. DE CHRISTO PASSO.

QVÆSTIO XVI.

Quæ in Passione Christi fuit Animæ conditio?

I. HÆRESIARCH. APOLLINARIS anno 349. §. 5. apud Bzoniūm, Laodiceæ docere ceptauit, Christum Diuinitatem loco Animæ habuisse, vt qui propria caruerit anima; solo corpore ex Virgine assumpto; ac proinde in Diuinitate quoque passum opprimitæ mortem. Vnde S. Greg. Nazianzenus exprobans ei dicit: *Tu Sarcolatra es; equidem Anthropolatram.* Tu Animam in Christo negaris semihominem a seru. Anno 373. In Conc. Romano recitati illius articuli sunt anathematizati.

De GNAFFAO hæretico Theopaschita vide supra q. 7.

LUTHERO-CALVINISTAS esse Psychopæchitas, assentes Animam Christi pœnas inferni perculisse. Vide in meo *Lutherio-cal.* p. I. q. 42. 43. & 52. Etsi & Theopaschitas vide ib. q. 16. & hic supra q. 7. & vñteriore nil opus demonstratione est.

Solum hoc nondum afferunt; Diuinitatem subire locum animæ in Christo. Sed eo deteriores sunt, quod Christum, quam in corpore, plus passum in Animæ, inque Diuinitate blasphemant.

PAPISTA. Christum in Diuinitate passum ac mortuum; itemque in Animâ, & eâ ab exordio beatâ tam Christianis accidit auribus horrificum; vt vix dum illius blasphemie refutacionem ferre sat valeant. Equidem tum cœtatis iam locis; tum hisce subiunctis non pauca hanc in questionem disserui; vt in meo *Lutherio-cal.* p. I. q. 45. an de salute sua dubitarit Iesus: Et q. 48. an desperando peccarit: & q. 49. 50. & 52. Quocirca prius hic auribus parcere constitui;

non videt, planeque intelligit. Adhac, instantium timor est; praesentium vero sensus: cum sit autem damnatis dolor & cruciatus semper præsens; esse in inferno, dici potius oporteret, esse discruciatum a Tortore Deo, tortorem Odissie, desperare quietem. &c.

3. Deinde Infernus dicitur Chaos, regnum tyrannicum, cuius membra dæmones, servi Damnati. &c. Isa. 24. Congregabuntur in unum LOCVM, & claudentur ibi in Carcerem, 2. Pet. 2. in Tartarum, Luc. 12. in gehennam. Mat. 13. in caminum ienit. Mar. 9. in ignem inextinguibilem. Mat. 8. in Tenebras exter. &c. Sic Lu. 16. Mortuus est diues, & sepultus est in inferno. At Christus Ps. 106. Contruit portas aeras, & velles ferreos confregit. Quæ timor dici nequeunt.

4. Postea Cum contraria sint contrarium consequentia, qui infernum esse Timorem fingunt; quid esse beatorum felicitatem communiscentur? Spem timori contrariam: At spes, Pro. 13. qua differatur, affigit animam; sicque eadem infelicitatem pareret in ipsa felicitate.

5. Adhac Numinis irati metum quis incola terræ, mortalisque vita hospes, non metuit: Cum, 1. Pet. 4. in suis vix salubritur, impius ubi parebit? Cum vel ipse iustissimus nescit, timore an odio dignus sit; dicaturque Beatus vir, qui est semper pauidus; plane iustos, & beatos simul dicere infelices, damnatesque necesse est, eò, quod iratum perimescere Deum necesse habeant: Ipsi in terris agentes, ageres simul infra terram in tartaro dicensi forent. Quæ voluntaria quidem insanias est.

6. Ad ultimum Origenis tanta fuit

in Ecclesia viuentis autoritas, ut ea pene vniuersa, ad illius obstupefacta miraculum ingenij, scientiae, eloquentiae, conuersationis ac vita, ab uno dependeret. Verum is denique fidentior sui in superbiam elatus Ecclesiae temnere simplicitatem cœpit; hocque in spiritu, quæ alibi sebat, in Scripturarum interpretationem monstrare configere noua, Cui contrarius Ecclesiae Deique spiritus iustum intorsum fulmen anathematis, eum que confudit.

Périculus Doctor, Ut vera S. Hier. ad Periarchon librum censura dicat esit talem, Ut, qui in Trinitate Catholicum legeres, in alijs hereticum non caueret. Et Casiiodori de Institut. diuin. lect. sententia de Origine sit: Vbi bene, nemo melius: Vbi male, nemo peius. Eius articulorum ac errorum prodigia ibidem recenset pauca S. Hieronymus, ut de Angelorum ruina, animalium lapsu, de mundis Epicuri, prestigiis resurrectionis. &c.

Vigilius Papa ad instantiam Orientis Ecclesiae, anno 538. tum ista, tum & hæc damnauit; Christi animam, ut omnium animas, præstitisse ante corpora; Corpus Christi solum in B. Virgine prius formatum fuisse, dein additum anima, demum unum Diuinitati; à qua seiunctum Christum exhorruisse tartara finxit Origines Allegorista & speculator.

QVÆSTIO XVII.

An Christus è Limbo Patres eduxerit in cælum Subter aram?

HÆRESIARCH. TERTULLIANVS l. 4. in Marcionem. Eam regionem Sinum dico Abracham, at si non celestem, sublimorem tamen inferis, interim refrigerium

Z 2 pre-

prabitur am animabus iustorum; donec consummatio rerum, resurrectionem omnium, plenitudine mercedis expungat: Tum apparitura eoe/hi promissio. &c. Limbum exhaustum negat, ait etiamnum augeri animarum accessu.

VIGILANTIVS apud S. Hier. lib. contra Vigil. Ait, Veli in iuu Abraham, vel in loco refrigerij, Vel subter aram Dei animae Apostolorum & Martyrum confeditse; nec posse suis tumulis, & ubi voluerint, esse presentes. Senatus videlicet dignitatis iuu; ut non inter homicidas deter simo carcere, sed in libera houe staque custodia, in fortunatum iuulius & in campis Elisei recludantur.

Tertullianus damnatur anno 113. §. 7. &c. apud Bzon. Vigilanti anno 406. §. 6 &c.

CALVINISTA. 1. Caluinus Inst. l. 2. c. 16. §. 9. Illa de Limbo fabula mer. est. &c. Vide meum Lutherano-calu. par. 1. q. 56.

2. Idem Inst. l. b. 4. c. 25. §. 6. Stultum & temerarium est inquirere, quo in loco sint anima iustorum, an gloria finantur, nec ne. &c. Contenti finis, militia labore perfundas in beatam quietem con. edere, vbi cum felici letitia fruitionem promisse gloria exspectant.

3. Si queras, Vbi fuerint ante Christi mortem anima iustorum Respondet Caluinus in Psychopathia, Beza lib. contia Brentium de Christi Maiest parte 1. Vbi de ascens. agit. Fuisse in celo, licet non viderint Deum; nec ante iudicij extremi diem risur& fint.

PAPISTA. 1. Mentiita est iniquitas sibi. Ps. 20. Veritas ita docetur a Sancto Hieronymo ibidem.

Tu Deo leges ponis? Tu Apostolis vincula iniicies, ut usque ad diem iudicij teneantur custodiæ, nec sint cum Domino suo, de quibus scriptum est, Apoc. 4. Sequuntur Agnum, quocunque ierit. &c.

2. Deinde Cum demones toto vagentur orbe, & ubiq. presentes sint celeritate nimia; Martyres post effusionem Sanguinis Arâ operientur inclusi, & inde exire non poterunt.

Hinc teste S. Gregorio lib. 4. Dialog. mortui multi viuentibus apparetur. Sed hoc interest inter Sacerdos & damnatos, ait S. Thos. 4. d. 45. q. 1. a. 1. q. 3. quod sancti, cum voluerint, apparet possunt non atem damnavi. Plura vide

in Antichristo meo p. 1. q. 14. Et in Lutherano-calu. p. 1. q. 55. 56.

3. Adde: Phil. 1. Cupio dissolui, & esse cum Christo. Ex quo sic arguit S. Greg. lib. 4. Dialog. Qui ergo Christum in celo esse non dubitat; nec Pauli anima esse in celo negat. De quorum neutro dubitat quisquam Christianus. Atqui negat etiam Calvinius: De S. Paulo? Quin et omnibus S.

QVÆSTIO XVIII.

Quatenus IESVS Christus Mediator sit Deus & hominum?

I. HÆRESIARCH. NESTORIVS duarum in Christo Personarum invenitor, in plures ex uno viam præstlit errores damnatos singulos anno 430. ut Verbi & carnis unionem esse secundum dignitatem, non iuxta naturalem Unionem: Christum esse hominem Diferum, non Deum; B. V. Mariam esse Christiparam, non Deiparam: Verbum esse Christi Deum; Christi hominem Verbi adum, & hoc illi inhabitat: Duplice, non una Christum adoratione colendum. Christum miraculat peratum ex vi Sp. Sancti non sua Dei: Christum se per sacrificium pro seipso homine mero: Sicque deinceps Opera Redemptoris Mediatoria soli tribuere Humanitati Christi, Nestorianum est.

LUTHERANVS Franc. Stancarus dictaminouauit haeresin. Vide in Lutherano-c. q. 64.

PAPISTA. Mediari proprium est Christi; estque extrema vnire duo in medio uno, sc. Deum & hominem in pacem repositos reconciliare: Id quod Christus ex seipso, ut Sacerdos & victimæ, præstitit Rediendo nos, facta de suo satisfactione Patri; ac Supplicando; & benefactis promerendo: omnia quæ homo; sed Unitus Deo. Itaq; Mediator est principalis: Ministratorij sunt Angeli, Cœlites, Sacerdotes. Is n. extrema sol s. vnire valuit, ut pote medius: Non quæ Deus est: nam sic ipse alterum est extermorum; nec quæ homo peccator: sic enim rursum alterum fuisset extermum: Ergo quæ homo iustus Essentialiter, non Accidentaliter solum ut sancti cate-

cateri. Heb. 7. *Hic enim quod maneat in aeternum, semper eternum habet Sacerdotium. Vnde & salvare in perpetuum potest, accedens per semetipsum ad Deum, semper viuens ad interpellandum pro nobis.* TALIS enim debebat, ut nobis esse Pontifex, Sanctus, innocens, impollutus, segregatus a peccatoribus, & excelsior calis factus. &c. Ecce vere Medi⁹. Vnde & S. Aug. l. i. Trin. c. 7. *Christus in forma Dei, equalis Patri: in forma serui, Mediator est.* Idem l. i. Confes. c. 43. *Christus in quantum Homo, Mediator: in quantum Verbum, non est medius; quia aequalis Patri.*

II. HÆRESIARCH. Euyches, pres monastrii Constantinopoli predicabat anno 448. Ante fidem Unionem in Christo duxisse naturas: unam vere post unionem. Ecce Atius oīam Animam hominis, Apollinaris filium Corpus assumptum confusingebat. Euyches, maxime cum Diuinitate: ideoque & idiomatum secutam communicationem; ipsamque Diuinitatem passam, mortuum, &c. ac Mediaticem esse aī, ac Humanitatem Deificaram.

LUTHER ANOIS pariter ac CALVINISTAS eadem illa adstruere, tamētsi alios aliter: Humanitatis quoque Deificationem Vbiquitarios præcipue pluribus supra quæsis est demonstratum. Quin & ipsam Diuinitatem esse Medicinam clamant. Vide in Luthero-cal. p. 1. q. 27. b. 4. & 69. & in meo Antichristo. p. 1. q. 16.

PAPISTA. Agite Lutherocaluini-cola; quæro cum S. Cyrillo in Apologia pro XII. capitibus.

Si Deus Verbum est Sacerdos; cui, vel qualis Deus suum ministerium offerit? Respondet. *Quando factus est Homo, vocatus est Pontifex: non quod maiori Deo offerrei sacrificium; sed sibi ipse & Patri;* quæ homo, non quæ Deus. Aug. l. 2. de pec. orig. c. 28. *Inferior Patre; quia in forma serui: Superior nobis, quia sine labe peccati: ac id. o. Mediator est.*

NOTA I. Cum in Scripturis dicitur *DEVS nos reconciliare per Chrysostum; Pacificare per Sanguinem eius; Exhortari per suos:*

non ideo Diuinitas est Mediatrix: quia si quis perfidum sibi reconciliat inimicum, non est Mediator; quod non sit inter duos mediis, sed alter. Itaque omnis Mediator est Reconciliator; non contraria.

2. Similiter Renouare corda, dare Sp. Sanctum; meritorie, solius Mediatrix est: At gratuité, Dei est.

3. Quod autem Caluinus epist. ad Polonois ait, Christum dici Caput Angelorum & hominum ante lapsum, quæ Mediactor est; id singit cum Ario, Dei Filium faciente Ministrum Patris.

Quia, quæ Deus, tunc erat Caput Angelorum: postea vero etiam, quæ homo, factus est Caput vtriusque Ecclesiæ, Militantis æque ac Triumphantis vniuersæ; & sic perennat.

QVÆSTIO XIX.

*Qualis, & qualiter resurrexit
IESVS?*

HÆRESIARCH. I. Saducei, ab Sacerdote Sadoch orti, teste Iosepho lib. 18 c. 2. & Epiph. lib. 1. Panar. c. 14. dicebāt, *Non esse resurrectionem mortuorum, neque Angelum, neque Spiritum, Animasque simul cum corporibus extingui.*

2. BASILIDES Alexandrinus, anno 110. Negavit Christi crucifixionem & resurrectionem; quid Simon Cyrenaus fuisse in Christum transformatus ac affixus cruci: item, involuntaria & ignorantia tantum peccata; non omnia, dimitti: Salutem corpori promisam soli; Fidemque naturalem esse.

3. VALENTINVS, anno 142. §. 9. & Cerdon, anno 146. Seueriani anno 171. §. 9. demum Originistæ anno 393. §. 2. cundem innovatum errorem propagarunt negotes corporum resurrectionem. Vide Bzou, annis adnotatis.

LUTHER ANI, I. Vbiquistæ solum volunt aparet exiſſi ſepulcro, qui inuifibiliter ubiq; exiſtebat.

Z 3 z. Cx.

2. Cateri fabulantur, quod dicitur *Caro Christi seipsum excitauit*. Et Petri, quam Christi, pene mirabiliter esse resurrectionem; certe discrimen nullum.

3. CALVINVS negat, quod seipsum Christus in vitam reuocauit; Patri interuenire operam oportuit.

4. MARTYR: Angeli indigebant auxilio, qui lapidem remoueret. &c. Vide meum Lutherocal. p. i. q. 66. Et Antichristum q. 17.

PAPISTA. Quatuor hic in quaestione vocari videntur: An, Qualis, Quatenus, Quare resurrexit IESVS?

1. An? Luc. vlt. Oportebat Christum pati & resurgere a mortuis.

1. Ob iustitiam Dei, ut qui humiliatur a te, exaltaret eum.

2. Ob Fidem. 1. Cor. 15. Si Christus non resurrexit, inanis est praedication nostra, inanis est & fides vestra.

3. Ob spem. Job. 19. Scio, quod Redemptor meus vivit.

4. Ob mores Rom. 6. Quomodo Christus resurrexit per gloriam Patris; ita & nos in nouitate vita ambulemus.

5. Ob salutem nostram. Rom. 4. Traditus est propter delicta nostra; & resurrexit propter iustificationem nostram. Ista D. Th. 3. q. 53. a. 1. Itaque 1. Cor. 15. Christus surrexit a mortuis, primitio & dormientium: Gloria: Quia prius tempore & dignitate surrexit.

Et quidem ibid. art. 4. Sibi ipse causa resurrectionis fuit, idque per virtutem unitate Diuinitatis cum Corpore & Animā. Hinc 2. Cor. vlt. Et si crucifixus est ex infirmitate nostra Sed vivit ex Virtute Dei.

2. QVALLIS? Respondet D. Th. 3. q. 54. a. 1. Vero cum Corpore. Quia vera, & non apparens solum, fuit resurrectio. Vnde existimantibus se spiritum videre, dixit, Luc. vlt. Palpate, & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis.

habere: quod ad omnem spiritus nūtum paret spiritale, & glorificatum, in omnem locum, figuramque sequax; prout spiritus voluerit. Item art. 3. Idem quoque gloriosum surrexit ita, sicut Phil. 3. Reformabit corpus humilitatis nostrae configurationem corpori claritatis sue.

Idem surrexit, art. 4. Integrum ad perfectissimam naturae humanae integritatem; ut Necessarium quoque sanguinem profusum, (etsi non item Nutrimentalem omnem) resumplerit totum: ut quicunque Diuinitas inseparabiliter manserit hypostaticè adunita.

3. QVATENVS resurrectionem manifestauit D. Th. 3. q. 55. ex Act. 10. Dedit eum manifestum fieri Non Omnipotens, sed Testibus praordinationis à Deo. Idque Act. 1. Per XL dies in multis argumentis, quens de regno Dei.

Quod dicere possent, 1. Ioan. 1. Quod vidimus, & audiuimus, & manus nostras cœctauerant; hoc testamur.

4. QVARE? Ad resurrectionem nostram. &c. Vide Dju. Thom. 3. questiones 56.

CADVT sua Membra sequuntur; CHRISTVS Beati. De hisce igitur porrò disquiramus, ordinem impetrante Ecclesia Triumphantis.

V. DE CVLTV SANCTORVM.

QVÆSTIO XX.

An Sancti in cælis degant cum Christo habent? Et unde censeantur beati?

I. HÆ

